

MARTTILAN KUNTA

TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIOINTIKERTOMUS VUODELTA 2024

Puheenjohtajan katsaus

Vuoden 2024 aikana palveluiden ja hankintojen kustannukset jatkoivat kasvuaan yleisen taloustilanteen muutoksissa. Julkisen talouden säästöt ovat tuntuneet varsinkin sosiaali- ja terveystaloudessa.

Varha kehittää sotepalveluitaan ja palveluverkkoaan jatkuvasti, mikä heijastuu kuntien ja Varhan välisessä kanssakäymisessä. Varhan toimet taloutensa tasapainottamiseen ovat aiheuttaneet painetta palveluiden saatavuuteen.

Monista muutoksista huolimatta kunnan talous on tasapainossa ja sen ennustettavuus on selvästi parantunut. Kunnan taloudesta on tästä huolimatta pidettävä jatkuvasti huolta.

Kuntaan on vuoden aikana saatu rekrytoitua päteviä työntekijöitä eläkkeelle lähteneiden tilalle. Samalla on muutettu viranhaltijoiden vastuualueita ja nimikkeitä sopimaan paremmin nykyiseen tilanteeseen kunnan toiminnoissa.

Tarkastuslautakunta haluaa vuoden päätteeksi kiittää kunnan henkilöstöä heidän osaamisestaan ja jaksamisestaan muuttuvien ja työläiden tehtävien edessä. Marttila on pystynyt hyvin tuottamaan kuntalaisille heidän tarvitsemansa palvelut.

Tarkastuslautakunnan kokoonpano ja toiminta

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan on arvioitava, ovatko valtuuston asettaman toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet. Arvioinnin tulokset tarkastuslautakunta esittää valtuustolle annettavassa arviointikertomuksessa.

Marttilan kunnan tarkastuslautakuntaan kuuluvat valtuustokaudella 2021 – 2025 puheenjohtaja Mikko Tegel, varapuheenjohtaja Kimmo Kylämäki, Matti Karakorpi, Hannele Nousiainen ja Hilikka Nyman. Varajäseninä samassa järjestyksessä ovat Olli-Pekka Aalto, Jussi Vaittinen 15.11.2021 saakka ja sen jälkeen Mika Aalto, Teemu Ronkainen, Kirsi Salo-Ylitalo ja Karin Hellman.

Tarkastuslautakunta on arviointitehtävän suorittamiseksi tutustunut kunnan toimielinten pöytäkirjoihin, viranhaltijoiden päätöksiin sekä hallituksen laatimaan toimintakertomukseen ja tilinpäätökseen. Lisäksi lautakunta on kokouksissaan kuullut kunnan eri toimialojen vastuuhenkilöitä. Syksyn 2024 kokouksen yhteydessä lautakunta tutustui Palaisten saunatyömaahan sekä rakenteilla olevaan huoltorakennuksen laajennukseen.

Tilintarkastuksesta on huolehtinut tilintarkastusyhteisö BDO Audiator Oy, vastuullisena tilintarkastajana HT, JHT Kirsi Ehlund.

TOIMINNALLISTEN JA TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

1. KUNNANHALLITUS

1.1 Yleishallinto

Marttila on vuoden mittaan tuonut hyvin esille myönteistä kuvaa itsestään. Työtä on tehty sekä kunnassa toimivien yritysten, yhteisöjen ja kuntalaisten ponnistelulla että onnistuneella tiedottamisella mm. sosiaalisessa mediassa. Keinoina ovat olleet säännölliset tapaamiset yrittäjien kanssa ja kuntalaiskyselyt asukkaille. Osallistavassa budjetoinnissa ovat kuntalaiset esittäneet kohteita toteutettavaksi ja tuloksena saatiin ulos sijoitetut kuntosalilaitteet. Kuntalaisille tärkeä Kirjaston alue on vakiinnuttanut paikkansa asukkaiden olohuoneena, torialueena ja tapahtumapaikkana.

Kuntalaisten toivomina hankkeina toteutettiin uusi sauna Palaisiin, urheilukentälle varastorakennus sekä kokoontumistila yhdistysten käyttöön. Uuden saunan ja ehostetun uimarannan avulla saadaan Palaisten virkistysalue paremmin ympärivuotiseen käyttöön ja yhdistykset voivat kätevästi käyttää uutta yhdistystilaa kokoontumisiinsa. Samalla kunnan tarjoamien monien harrastusmahdollisuuksien käyttöaste on säilynyt korkeana monissa ikäryhmissä.

Yhteistyö Varsinais-Suomen Hyvinvointialueen kanssa sote-palveluiden säilyttämiseksi Marttilassa on kunnalle merkittävä haaste. Varha sopeuttaa parhaillaan talouttaan samalla kun sen palveluverkosto on kehitysvaiheessa. Toistaiseksi sote-palveluita on Marttilassa ollut saatavissa.

Kesän aikana Paimionjoki-yhdistys toteutti koskikunnostushankkeita Kosken, Marttilan ja Liedon kaupungin Tarvasjoen alueilla kuntien avustuksella. Hankkeiden tarkoituksena on ollut ennallistaa koskimiljöitä ja poistaa koskista vettä patoavia karikkoja sekä luoda kutupaikkoja kaloille. Alkuvaiheen kokemukset jokialueella ovat olleet lupaavia ja niillä toivotaan parannettavan saaristomeren tilaa.

Ympäristötietoisuus ja ekologisuus ovat nykyään ohjaamassa monia yhteiskuntamme toimintoja. Marttilassa nämä asiat on otettu esiin mm. kiinteistöjen hoidossa. Kiinteistöjen säännöllinen ja huolellinen ylläpito yhdessä alueen yrittäjien kanssa on pitänyt kiinteistöjen kulut ja päästöt kohtuullisina ja ennustettavina. Lisäksi kunnan kiinteistöjen taloudellisuutta parannetaan jatkossa suunnittelemalla lämpöpumppujen käyttöä vuokra-asuntojen lämmitykseen.

Fingridin voimajohtoalueet ovat kiinnostaneet aurinkovoimapuistoja rakentavia hankeyhtiöitä koko Etelä-Suomen alueella, myös Marttilassa. Kahden hankkeen yleisötilaisuuksissa on valaistu energiapuistojen sijoittumista niiden ja vaikutuksia ympäristöön.

Kunnan alueella yksityiset maanomistajat ovat tehneet sopimuksia peltoalueiden vuokraamisesta hankkeiden käyttöön yli sadan hehtaarin verran. Marttilan talouteen energiapuistoilla on vaikutuksensa tuottamalla vuokratuloja maanomistajille ja kunnalle kiinteistöverotuloja.

Marttilassa järjestetään vuoden kuluessa useita yhteisöllisiä tapahtumia, jotka ovat luovat yhteishenkeä kunnan asukkaisiin ja houkuttelevat kävijöitä myös kunnan ulkopuolelta tutustumaan Marttilaan.

Marttila kuulee kuntalaisiaan tiedusteluilla ja sujuvalla toiminnallaan asukkaiden kanssa toteuttaen lähidemokratiaa parhaimmillaan.

Tarkastuslautakunta pitää edelleen tärkeänä tiivistä kanssakäymistä Varhan kanssa, jotta kuntaa koskevista päätöksistä saadaan tietoa etukäteen ja oikeana.

Ympäristötietoisuutta Marttilassa on aihetta edelleen korostaa. Kunta on tehnyt pitkään yhteistyötä yritysten ja yhteisöjen kanssa laajan ulkoilu- ja retkeily-reittiverkoston luomiseksi ja ylläpitämiseksi.

Näitä arvoja ja mahdollisuuksia arvostetaan, kun harkitaan muuttamista Marttilaan.

Tuoreet energiapuistohankkeet ovat vaikutuksiltaan kunnalle sekä positiivisia että negatiivisia ja tämä tilanne olisi ratkaistava kuntalaisten etua ajatellen.

1.2 Hallinto- ja talouspalvelut

Kunnassa on tarjolla kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja, joiden tarjontaa kannattaa lisätä esim. saneeraamalla asuntoja käyttämättömistä tiloista. Vuokra-asuntojen tasoa on pidetty yllä kunnostuksilla, ja asuntojen käyttöaste on ollut korkea.

Erityyppisten vuokra-asuntojen tarjontaa tulisi parantaa.

1.3 Henkilöstöpalvelut

Tavoitteena oli auttaa esihenkilöitä työssään ja lisätä henkilöstön hyvinvointia. Henkilöstön työkyvystä on huolehdittu yhdessä terveyshuollon kanssa ja henkilöstölle tehdyn työhyvinvointikysely mukaan tulokset ovat parantuneet vuoteen 2022 verrattuna.

Henkilöstön tehtäväjärjestelyillä on työn mielekkyyttä saatu parannettua.

Sisäinen tiedottaminen on kehittynyt vuoden aikana mm. uuden intrasovelluksen avulla.

Henkilöstön kehityskeskustelut eivät selvityksen mukaan ole toteutuneet odotusten mukaan.

Kunnan henkilöstön jaksaminen ja siitä huolehtiminen tukee kunnan hyvää mainetta. Tavoitetta tukeviin henkilöstön kehityskeskusteluihin tulee kiinnittää enemmän huomiota.

1.4 Muut tehtävät

Kunnan ruokahuollosta on aikaisemmin vastannut kunnan oma keskuskeittiö. Hyvinvointialueen perustamisen jälkeen keskuskeittiössä toimii sekä kunnan omaa että Varhan käyttämää Kaarean henkilöstöä. Toiminta on jo vakiintunut ja ruoan laadusta tehdyn kyselyn tuloksena ruokaan ollaan oltu tyytyväisiä.

Kunnan keskuskeittiö toimii yhdessä Varhaa palvelevan Kaarean keittiön kanssa. Oman keittiön järjestäminen vain kunnan tarpeisiin on ollut selvitettävänä.

1.5 Elinvoimapalvelut

Marttila on äänestetty omassa kokoluokassaan Suomen yritysmyönteisimmäksi kunnaksi, mikä asema halutaan säilyttää. Aktiivisella yhteistyöllä kunta, yrittäjät ja yhteisöt ovat säännöllisesti kehittäneet keskinäistä toimintaansa.

Monet uusille ja nykyisille kuntalaisille sekä yrittäjille suunnatut tilaisuudet kuten Koti Marttilaan tapahtuma, aamukahvit yrittäjien kanssa, Perinnerakentamispäivä, Marttilan messut ym. tilaisuudet ovat tulleet perinteeksi. Kuntaa on tehty myös tunnetuksi markkinoimalla Marttilaa Turun Rakennus- ja sisustusmessuilla sekä tiedottamalla positiivisia uutisia kunnasta. Kunnalla on ollut jatkuvasti tarjota uusille asukkaille edullisia tontteja.

Työllisyyspalveluiden tuloa kunnan vastuulle on Marttilassa valmisteltu yhteistyönä Salon seudun kuntien kanssa. TE toimistolle on osoitettu tilat kunnanvirastosta, kun TE-toiminta siirtyi kunnalle vuoden 2025 alusta. Kunnan työttömyysaste on ollut lievässä nousussa.

Kunnan ilmasto- ja ympäristöohjelma valmistui lokakuussa. Ohjelman laatimisessa tehtiin yhteistyötä sekä luottamushenkilöiden että kuntalaisten kanssa.

1.6 Kaavoitus ja maaomaisuuden hallinta

Kunnan alueen pohjakartta saatiin päivitettyä kaavoituksen tarpeisiin. Marttilaan kirjaston alueelle suunnitellun torialueen kaava on edelleen kesken.

Kirjaston alueen käyttö on oleellinen osa kuntalaisten arkea. Siksi alueen kaava tulisi saada valmiiksi lähiaikoina.

Kunnanhallituksen alaisen toiminnan menot olivat 1,3 milj. euroa. Ne toteutuivat 0,08 milj. euroa pienempänä kuin talousarvio. Kunnanhallituksen tuloarvio 0,15 milj. euroa toteutui odotetusti.

2. SIVISTYSLAUTAKUNTA

Sivistyslautakunnan toiminta-ajatus on: *“Sivistyslautakunnan tehtävänä on varmistaa koulutuksen perusturva ja taata Marttilan kunnan varhaiskasvatuksen asiakkaiden, perusopetuksen oppilaiden, toisen asteen opiskelijoiden ja muiden opetuspalvelujen*

käyttäjien yhdenvertaiset mahdollisuudet laadukkaaseen ja korkeatasoiseen päivähöitoon, oppimiseen ja opiskeluun.”

Toiminta-ajatuksen pohjalta sivistyslautakunta on asettanut lautakuntatason toiminnalliset tavoitteet. Lisäksi varhaiskasvatuksella ja koululle on asetettu erikseen toiminnalliset tavoitteet. Sivistyslautakunta kokoontui vuoden aikana yhdeksän kertaa, ja lautakunnan jäsenten ja tarvittaessa varajäsenten läsnäolo kokouksissa on ollut kiitettävää.

2.1 Marttilan koulu

Marttilan koulun osalta tavoitteena oli, että kaikki koulun lapset ja aikuiset voivat hyvin. Suunnitellut toimenpiteet olivat tavoitetta tukevia, mutta varsinaisia mittareita tavoitteiden saavuttamiselle ei ole. Toteumassa kuvatut toimenpiteet tukevat kaikki sekä aikuisten että lasten hyvinvointia koulussa, eikä niistä löydy huomautettavaa. Oppilashuoltohenkilöstö on vakiintunut ja oppilashuolto toimii tällä hetkellä hyvin.

Aikaisemmin haasteita aiheuttanut oppilashuoltohenkilöiden vaihtuvuus ei ole ollut asia, johon kunnalliset toimijat olisivat voineet vaikuttaa, mutta tilanteen tasaantuminen on vaikuttanut positiivisesti oppilaiden hyvinvointiin ja on tarkastuslautakunnan mielestä mainitsemisen arvoinen asia.

Lapsi ystävällinen kunta -hankkeen myötä koulussa on pyritty mm. lisäämään oppilaiden osallisuutta kaikessa koulun toiminnassa.

Lautakunta toivoo, että mitattavissa olevien tavoitteiden osalta käytössä olisi myös varsinaisia mittareita, joilla tavoitteen saavuttaminen olisi paremmin osoitettavissa. Toimenpiteiden vaikuttavuuden arviointi jää oppilaiden osalta puuttumaan.

Lukutaidon parantaminen ja lukuharrastuksen lisääminen oli toinen koulun tavoitteista. Tätä tavoitetta on edistetty tiiviillä yhteistyöllä kirjaston kanssa, joka onkin Marttilassa hyvällä tasolla. Lisäksi oppilaita on innostettu lukemaan erilaisten lukuhaasteiden ja diplomien avulla. Toimet ovat asetettua tavoitetta tukevia.

Koulun erityisenä teemana on lukuvuonna 24-25 yrittäjyys, ja sitä on toteutettu yhteistyössä NYT:n (Nuorten yrittäjyys ja talous) kanssa. Marttilan sivistyslautakunnan tavoitteisiin kuuluu aktiivisten lasten ja nuorten kasvattaminen. Yrittäjyyskasvatus tukee tätä tavoitetta.

2.2 Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuksen vuosi on ollut haasteellinen. Varhaiskasvatuksen johtaja on vaihtunut useita kertoja, ja se on heijastunut työyhteisöönkin. Työyhteisön haasteisiin on haettu aktiivisesti ratkaisuja yhdessä työterveyshuollon kanssa.

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että työntekijöiden ja työyhteisöjen hyvinvointiin ja työssäjaksamiseen kiinnitetään aktiivisesti huomiota.

Varhaiskasvatuksen toiminnallisia tavoitteita olivat turvallisen päiväkotitoiminnan takaaminen kaikille lapsille, yhteisöllisyys ja yhteistyön sujuvoittaminen vanhempien kanssa.

Turvalliseen päiväkotitoimintaa tähtäävinä toimina mainitaan keskustelu henkilökunnan kanssa lasten toiminnan havainnoinnista sekä mahdolliseen kiusaamiseen puuttuminen matalalla kynnyksellä, sekä keskustelu ja yhteistyö vanhempien kanssa. Toteumana on käyty keskustelut työyhteisössä. Toimintatavoista keskusteleminen on tarpeen yhtenäisten toimintatapojen luomiseksi, ja se varmasti edistää turvallista päiväkotitoimintaa kaikille. Toteuman osalta tarvittaisiin hieman enemmän konkretiaa. Vastamatta jää kysymys siitä, mihin keskustelut ovat johtaneet.

Yhteisöllisyyden osalta toimenpiteiksi oli suunniteltu: *“Huomataan lapset ja heidän yksilölliset tarpeensa. Parannetaan yhteishenkeä lasten ja aikuisten kesken.”*

Varhaiskasvatuksen erityisopettajan myötä lasten yksilöllinen huomioiminen on parantunut, mutta yksilöllinen huomioiminen osana ryhmän toimintaa on vielä työn alla.

Varhaiskasvatuksen erityisopettaja on tärkeä, ja on hyvä, että Marttilan varhaiskasvatuksessa on erityisopettaja, joka on heti tarttunut toimeen.

Yhteistyön sujuvoittamiseksi vanhempien kanssa on luotu menetelmä, joka on otettu käyttöön. Päivän kuulumiset kirjataan siten, että aamuvuoron tapahtumat siirtyvät iltavuoronkin tietoon. Tavoitetta voi pitää hyvin saavutettuna.

Kokonaisuutena voidaan todeta, että sivistyslautakunnan ja sen alaisten toimintayksiköiden toiminnalliset tavoitteet on saavutettu kiitettävästi. Raportoinnin osalta paikoitellen puuttuu konkretiaa ja selkeitä mittareita asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta. Nämä puutteet ovat pieniä, mutta arvioinnin kannalta katsottuna niihin tulisi kiinnittää huomiota tulevaisuudessa.

Sivistyslautakunnan toimintakulut yhteensä 3,456 milj. euroa, mikä oli 0,08 milj. euroa enemmän kuin muutettu talousarvio 3,376 milj. euroa. Sivistyslautakunnan tuloarvio muutetussa talousarviossa oli 0,146 milj. euroa. Tulojen toteuma oli 0,172 milj. euroa. Tulojen toteuma oli 0,026 milj. euroa enemmän kuin talousarviossa.

3. HYVINVOINTILAUTAKUNTA

Hyvinvointilautakunnan tehtäviin kuuluvat hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, kirjasto- ja tietopalvelut, kulttuuripalvelut, liikuntapalvelut ja nuorisopalvelut. Hyvinvointilautakunta sitoutuu toiminnassaan kunnan arvoihin: avoimuus, rohkeus, positiivisuus ja yhteisöllisyys. Hyvinvointilautakunnassa on yhteensä 7 jäsentä. Vuonna 2024 hyvinvointilautakunta kokoontui 4 kertaa.

Kirjasto- ja tietopalveluiden tavoitteet vuodelle 2024 koulu yhteistyön syventämisessä ja digitaalisten palveluiden osalta toteutuivat. Kirjastossa on järjestetty Digikahvi-tilaisuuksia vuoden aikana 9 kertaa ja henkilökohtaisia opastuksia on ollut 15. Kuntien yhteinen e-kirjasto on otettu käyttöön huhtikuussa 2024. Koululaisille on pidetty kirjavinkkauksia vuoden aikana viisi kertaa ja jokainen koululuokka on käynyt kirjastossa kerran

kuukaudessa. Tavoitteet liittyen aineistoihin ja ohjaus- ja asiakaspalveluihin toteutuivat osittain. Tavoitteen mittareina ovat hankinta-, lainaus- ja kävijämäärät. Lainausmäärien osalta tavoitteet eivät täysin toteutuneet, sillä av-aineistojen ja lehtien lainausmäärät ovat laskeneet. Kävijämäärien sekä hankintojen osalta tavoitteet lähes saavutettiin.

Kulttuuripalvelut edistävät ja järjestävät kunnassa kulttuuritoimintaa yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa. Kulttuuripalveluiden tavoitteena oli vuonna 2024 järjestää ja tarjota tiloja tapahtumille, näyttelyille ja kansalaistoimintaan, museon kesänäyttelyn toteutus ja yhteistyön syventäminen eri toimijoiden kanssa. Tavoitteet toteutuivat lukuun ottamatta museon kesänäyttelyä. Museon kesänäyttely ei toteutunut, jonka vuoksi vuoden kävijämäärä jäi alhaiseksi.

Liikuntapalveluiden yhtenä isompana tavoitteena oli Palaisten saunarakennuksen työn aloittaminen. Tavoite toteutui ja sauna valmistui vuoden 2024 aikana ja saadaan käyttöön kesällä 2025. Tavoitteena oli myös matalan kynnyksen liikuntaryhmien aloitusmahdollisuuksien lisääminen sekä liikuntapuolen tapahtumien järjestäminen. Molemmat tavoitteet toteutuivat. Vuoden aikana järjestettiin monipuolisesti erilaisia tapahtumia. Liikuntamahdollisuuksia edistettiin järjestämällä mm. avoimet ovet kuntosalilla, ulkokuntosalilaitteiden opastusta, perhepeuhuja sekä uimakouluja. Liikunnallisia tapahtumia järjestettiin useita, kuten liikennepuiston avajaiset, hyvinvointitapahtumia, muinaistulien yö sekä Ikiliikkujapäivä. Tavoitteena oli myös liikuntaneuvonnan lisääminen palvelutarjontaan ja kuntosalin laajennuksen ja laitteiden uusimistarpeiden kartoittaminen. Molemmat tavoitteet toteutuivat osittain. Liikuntaneuvontaa aloitettiin keväällä 2024. Pienryhmätoimintaa oli kevään aikana, mutta syksyllä ryhmää ei aloitettu. Alkuvuonna 2025 on tarkoitus aloittaa yksilöllinen liikuntaneuvonta. Kuntosalin laajennusta ja uusimistarpeita on kartoitettu, mutta siihen liittyen ei ole vielä tehty muita toimenpiteitä. Vuoden aikana tarkasteltiin myös avustusten jakoperusteita.

Nuorisotyön tavoitteet toteutuivat osittain. Yhteistyötä tehtiin seurakunnan ja muiden nuorisotyötä tekevien tahojen kanssa ja nuorisotyöhön tuli vakituinen työntekijä sisäisillä järjestelyillä syksyllä 2024. Tavoitteena oli myös tulevaisuuden suuntaviivojen tarkastelu, kuten tehtäväjakoja ja uusien hankkeiden selvitystyö. Tavoite toteutui osittain ja tehtäväjakoja tarkastellaan organisaatiomuutoksen yhteydessä kesäkuussa 2025. Vuoden aikana tarkasteltiin myös avustusten jakoperusteita.

Hyvinvoinnin edistämisen tarkoituksena on lisätä kuntalaisten hyvinvointia. Yhteistyötä tehdään Varhan, lähikuntien, järjestöjen, seurakunnan ja kunnan toimialojen kanssa. Hyvinvoinnin tavoitteet vuodelle 2024 toteutuivat paitsi hyvinvointiryhmiä ei saatu järjestettyä. Vuoden aikana on lisätty vanhus- ja vammaisneuvoston toimintaa sekä tehty nuorisovaltuuston toimintaa näkyvämmäksi. Nuorisovaltuusto on ollut esillä mm. Marttilamessuilla. Harrastamisen Suomen mallin markkinointia on selkiytetty vuoden aikana ja lisäksi on vakiinnutettu hyte-yhteistyön verkostoja ja yhteistyötä Varhan kanssa.

Hyvinvointi- ja terveystavoitteet ovat toteutuneet hyvin.

Hyvinvointilautakunnan menot olivat 0,465 milj. euroa. Lautakunta alitti talousarvion menot 0,042 milj. eurolla. Hyvinvointilautakunnan tulot olivat yhteensä 0,060 milj. euroa. Sen tulot olivat 0,012 milj. euroa paremmat kuin talousarviossa arvioitiin.

4. TEKNINEN LAUTAKUNTA

Teknisen lautakunnan tehtävänä on huolehtia kunnan toimesta tapahtuvasta rakentamisesta, kunnossapito- ja ylläpitotehtävistä. Lisäksi tekninen lautakunta hoitaa rakennuslautakunnan tehtävät. Tekninen lautakunta kokoontui 6 kertaa. Seitsemän jäsentä huolehtii teknisistä ja ympäristöasioista.

Kiinteistöjen huolto- ja kunnossapito

Kunnan teiden kunnossapito, esim. valaistus ja teiden auraus

Muihin palveluihin paikkatieto, yksityistieavustukset ja jätehuolto

Rakennusvalvontatoimi valvoo alueiden käyttöä ja rakentamista elinympäristömme ominaispiirteitä vaalien.

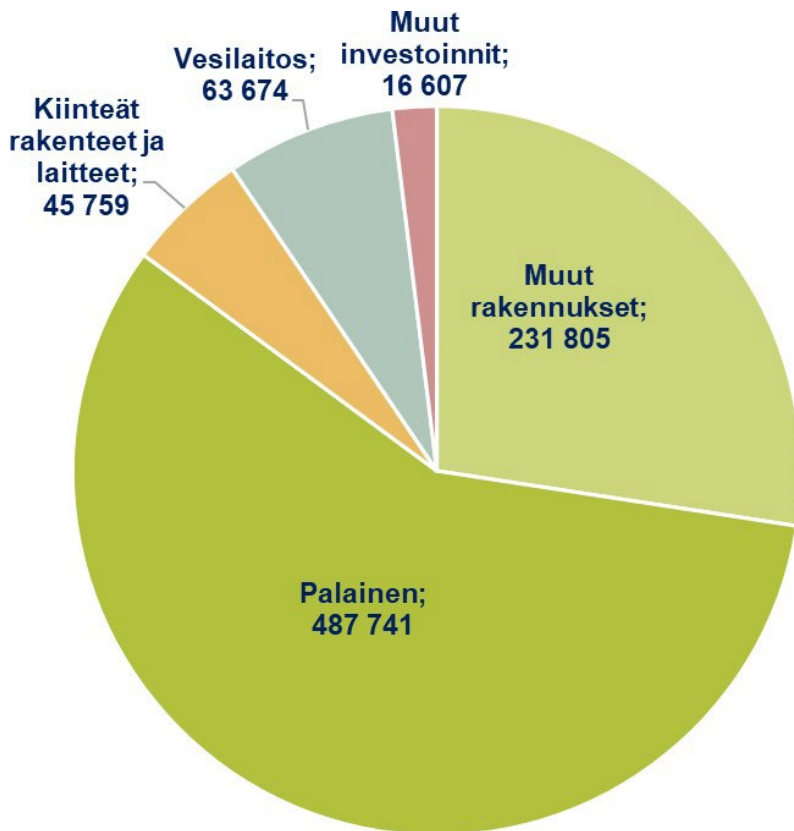
Vesilaitos kokonaisuudessaan.

Tekninen lautakunta huolehtii kunnan investoinneista

Tekninen toimisto on laatinut yhteistyössä annettujen ohjeiden mukaisen vuoden 2024 investointien toteutumakertomuksen, jossa on laskettu vuoden 2024 investointimenot. Investointien toteutuma yhteensä 887 947 € ja 2024 talousarviossa investointien kokonaissumma 1 152 000 €, joten toteutuma on tässä vaiheessa 77 %. Rahoitusosuuksia yhteensä 138 376 €.

Vuoden 2024 suurin investointi oli Palaisten laajennuksen rakentaminen. Rakennustyöt saatiin vuoden vaihteessa päätökseen arvioidun aikataulun ja budjetin mukaisesti. Rakennustöiden laatu oli koko projektin ajan erittäin hyvää ja yhteistyö sujui mutkattomasti. Laajennuksessa ovat naisten ja miesten puku-, pesu- ja wc-tilat sekä yhteinen sauna. Laajennuksen lisäksi alueella on rakennettu lisää parkkialuetta, parannettu kulkureittien esteettömyyttä ja alueen valaistusta sekä tukimuuri rakennettiin, ettei ranta-alueita menettäisi laajennuksen rakentamisen vuoksi. Osittain kalustusta asennetaan vielä alkuvuoden aikana. Saunan ja pesutilojen käyttöönotto odottaa sähköliittymän korotuksen muutostöiden valmistumista, mutta pukutilat ja wc:t saatiin käyttöön 17.1.2025.

Vuoden 2024 aikana tehtiin myös urheilukentän varaston laajennusta, pääosin oman työnä. Lisäksi tehtiin useita pienempiä kuntalaisille suunnattuja parannuksia kuten osallistavan budjetoinnin ulkokuntosalilaitteet, frisbeegolf-ratojen kunnostus, Kumpulantien ja Hakaniityntien katuvalaistus uusiminen, yhdistystila Virastotalolle ja muistomerkkien kunnostaminen. Palaisten saunalla jatketaan olemassa olevan osan remontoinnilla, kunhan laajennus saadaan kaikilta osin käyttöön.

Investoinnit

- Palaisten saunan laajennus, avustuksesta saatu 2/3 Aluehallintovirastolta
- Pohjakartta valmistui alkuvuodesta (550 ha)
- PIKUPATE-hanke päättyi ja saatiin avustusosuus kunnalle
- Urheilukentälle saatiin varusteet alkuvuodesta
- Kunnantalon remontti jatkui alkuvuoden 2024 puolelle
- Urheilukentän varaston laajennusta on tehty omana työnä, loppuvuodesta on tehty jo sisä- tiloja (alun perin aikataulutettu vuodelle 2025)
- Koulukeskuksen liikennejärjestelmän kehittämiseksi haettiin avustusta, mutta sitä ei myönnetty puuttuvan kävelyn ja pyöräilyn edistämishojelman vuoksi (KäPy-ohjelmaan haettiin avustusta joulukuussa)
- Osallistavan budjetoinnin ulkokuntosalilaitteiden asennus tehtiin 20.9.
- Virastotalolle remontoitiin toimistopäättyyn yhdistystila, kalustus perintövaroista ja loppuvuoden kulut käyttöpuolelta
- Muistomerkkien kunnostaminen saatiin valmiiksi syksyllä
- Frisbeegolf-ratoja kunnostettiin yhteistyössä seuran kanssa (pururadan kehittäminen)
- Kumpulantien ja Hakaniityntien katuvalaistus saatiin valmiiksi syksyllä
- Vesihuoltosaneerauksia tehtiin Kumpulassa ja Tuulentiellä, lisäksi uusi runkolinjan laajennus Palaisiin

Teknisen lautakunnan menot yhteensä 1,404 milj. euroa. Menot olivat 0,016 milj. euroa arvioitua pienemmät. Lautakunnan tulot 1,079 milj. euroa toteutuivat 0,069 milj. euroa paremmin kuin arvioitiin talousarviossa.

5. KUNNAN TALOUDEN TOTEUTUMINEN

Kunnan talous toteutui ennakoitua paremmin. Vuoden 2024 talousarviossa arvioitiin vuosikatteeksi 0,387milj. euroa ja tulokseksi -0,137 milj. euroa. Tilinpäätöksessä vuosikate oli 0,468 milj. euroa. Vuosikate muodostui 0,08 milj. euroa arvioitua paremmaksi. Kunnan vuosikate prosenttia poistoista oli 90,2 %. Tilinpäätöksen tulos oli -0,053 milj. euroa, mikä oli 0,106 milj. euroa parempi kuin talousarviossa. Tilikausi 2024 muodostui alijäämäiseksi 0,022 milj. euroa.

Kunnan lainamäärä tilinpäätöksessä oli 1,289 milj. euroa. Kunnan ei tarvinnut nostaa uutta pitkäaikaista lainaa 0,900 milj. euroa, vaikka näin talousarviossa 2024 ennakoitiin. Kunnan lainakanta pieneni 0,333 milj. eurolla.

Kunnan investointien toteuma oli yhteensä 0,888 milj. euroa, mikä oli 93 % talousarvion investointien menovarauksesta 0,952 milj. euroa. Lisäksi kunta sai rahoitusosuuksia, avustuksia investointeihin yht. 0,138 milj. euroa. Rahoitusosuuksia saatiin 0,048 milj. euroa enemmän kuin arvioitiin. Vuonna 2024 toteutui suurimpana Palaisten saunan kunnostus yhteensä 0,488 milj. euroa, johon saatiin rahoitusosuutta 0,093 milj. euroa, jolloin hankkeen kustannukset yhteensä 0,394 milj. euroa. Toinen suurempi investointikohde oli urheilukentän varaston laajennus ja urheilukentän työt yhteensä 0,177 milj. euroa.

Tilikauden alijäämä on 0,021 milj. euroa poistoerokirjauksen jälkeen. Taseen kertynyt ylijäämä on tämän jälkeen yhteensä 3,855 milj. euroa. Kunnan omavaraisuusaste on 72,83 %, kun hyvänä tasona pidetään 70 %. Kunnan omavaraisuusaste parani edellisestä tilikaudesta 1,61 %. Kunnalla on lainaa asukasta kohti 672 euroa. Kunnan lainakanta asukasta kohden pieneni 172 euroa tilikauden aikana.

Marttilassa 24.4.2025

Marttilan kunnan tarkastuslautakunta

Mikko Tegel
puheenjohtaja

Kimmo Kylämäki
varapuheenjohtaja

Matti Karakorpi
jäsen

Kirsi Salo-Ylitalo
varajäsen

Hilkka Nyman
jäsen